

Унікальність соціальних медіа полягає в тому, що вони дають можливість територіям взаємодіяти безпосередньо зі споживачами, без нав'язливої дії традиційних маркетингових технологій.

Формування стратегії SMM територій як складової маркетингової стратегії передбачає: ретельний аналіз та визначення цільових груп і завдань комунікації з кожною групою, відтворення портрета споживача товарів та послуг територій; визначення соціальної мережі як платформи для комунікацій, обрання формату, формування архітектури комунікацій; генерування комунікаційної стратегії, пошуку споживчого інсайту, вибудовування стратегії відповідно до очікувань цільового ринку, робота з їх страхами; формування контент-плану за типи публікацій та активностей; SMO інтеграція із загальною маркетинговою стратегією; моніторинг та управління репутацією (розробка алгоритму реагування).

Інструментами ж стратегії SMM територій має бути: ком'юніті-менеджмент, контент-маркетинг, робота з інфлюенсерами (лідерами думок), моніторинг та аналітика.

Список використаних джерел:

1. Зозуля І.В. Дослідження сутності поняття «маркетингова стратегія підприємства». XLVI Науково-технічна конференція факультету менеджменту та інформаційної безпеки. Секція менеджменту, маркетингу та економіки. Сайт. 2017. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/17103/3004.pdf?sequence=3>

2. Сак Т. В., Стасюк І. М. Комплексний підхід до обґрунтування стратегії маркетингу підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. № 6. С. 1-9.

3. Крайнюченко О., Запорожан Ю. Етапи створення SMM-стратегії. *The world of science and innovation*. Abstracts of III International Scientific and Practical Conference. London, United Kingdom. 14-16 October 2020 URL: <http://surl.li/eidnf>

УДК 519.237.8:631.55

Кобець С.П., к.е.н., доцент

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка
(м. Полтава, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ УРОЖАЙНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

Аналіз ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств регіону є актуальним науково-практичним завданням. При такому аналізі часто виникає необхідність проведення класифікації великої кількості підприємств за великою кількістю змінних. Для проведення такої багатовимірної класифікації використовуються методи кластерного аналізу.

Одними з найважливіших показників, які відбивають рівень інтенсифікації сільськогосподарського виробництва є врожайність і витрати на вирощування сільськогосподарських культур. Отже, здійснимо кластерний аналіз сільськогосподарських підприємств регіону на основі показників урожайності та витрат на вирощування однієї з найважливіших сільськогосподарських культур – озимої пшениці.

За даними про рівень урожайності та витрат на вирощування озимої пшениці у сільськогосподарських підприємствах Полтавського району Полтавської області за 2022 рік за допомогою пакету статистичного аналізу «STATISTICA 10.0» побудована дендрограма ієрархічної агломеративної кластеризації сільськогосподарських підприємств, що досліджувалися (рис. 1).

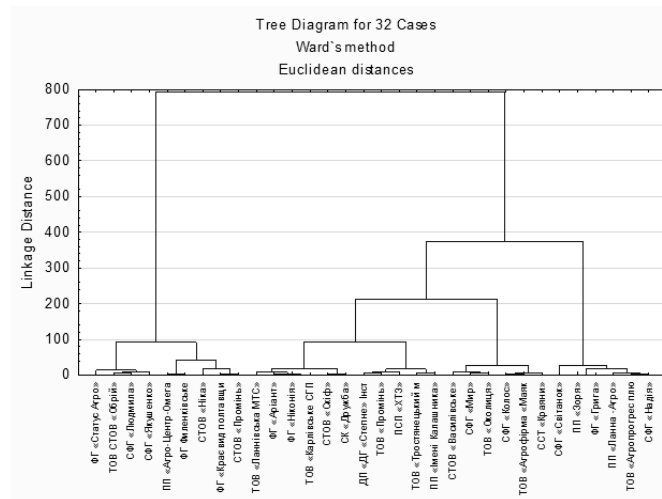

Рис.1. Дендрограма ієрархічної агломеративної кластеризації сільськогосподарських підприємств Полтавського району Полтавської області за рівнем урожайності, та витрат на вирощування озимої пшениці

Грунтуючись на даних дендрограми ієрархічної агломеративної кластеризації сільськогосподарських підприємств Полтавського району Полтавської області за рівнем урожайності та витрат на вирощування озимої пшениці (рис. 1), прийнята попередня гіпотеза про наявність шістьох кластерів.

Після попередньої ідентифікації кількості та складу кластерів сільськогосподарських підприємств Полтавського району Полтавської області за рівнем урожайності та витрат на вирощування озимої пшениці з використанням ієрархічного методу кластеризації уточнено та остаточно прийнято рішення про склад заданої кількості кластерів. Для цього, в даному дослідженні, використано ітераційний кластерний аналіз.

На першому етапі ітераційного кластерного аналізу здійснено вибір методу неієрархічної кластеризації.

У даному дослідженні, виходячи з попередньої гіпотези щодо розподілу сукупності сільськогосподарських підприємств Полтавського району Полтавської області за рівнем урожайності та витрат на вирощування озимої пшениці на шість кластерів, в якості методу неієрархічної кластеризації, використано метод k-середніх.

Ітераційний кластерний аналіз підтвердив попередню гіпотезу про наявність шістьох кластерів сільськогосподарських підприємств Полтавського району Полтавської області за рівнем урожайності, та витрат на вирощування озимої пшениці.

Отже, відповідно до постановки задачі ідентифікації та розпізнавання сільськогосподарських підприємств Полтавського району Полтавської області за рівнем урожайності та витрат на вирощування озимої пшениці, було здійснене їх групування у шість кластерів: підприємства з середнім рівнем урожайності, та вищим за середній рівнем витрат на вирощування озимої пшениці (1-й кластер); підприємства з середнім рівнем урожайності, та середнім рівнем витрат на вирощування озимої пшениці (2-й кластер); підприємства з вищим за середній рівнем урожайності, та нижчим за середній рівнем витрат на вирощування озимої пшениці (3-й кластер); підприємства з середнім рівнем урожайності, та вищим за середній рівнем витрат на вирощування озимої пшениці (4-й кластер); підприємства з низьким рівнем урожайності, та високим рівнем витрат на вирощування озимої пшениці (5-й кластер); підприємства з високим рівнем урожайності, та низьким рівнем витрат на вирощування озимої пшениці (6-й кластер).

Діаграма розподілу на кластери сільськогосподарських підприємств Полтавського району Полтавської області за рівнем урожайності та витрат на вирощування озимої пшениці наведена на рис. 2.

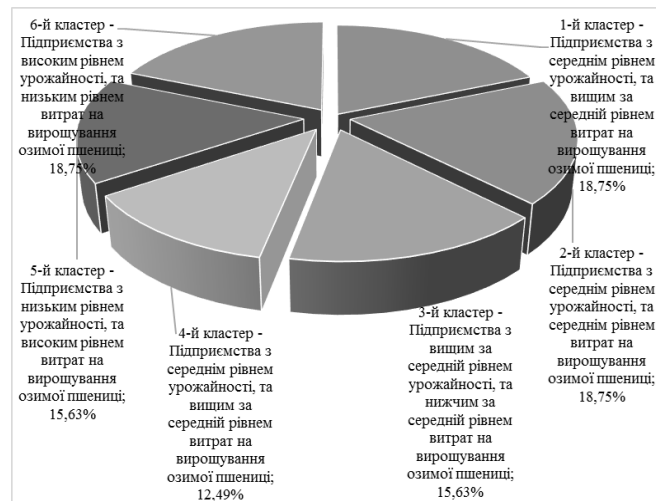

Рис. 2. Діаграма розподілу на кластери сільськогосподарських підприємств Полтавського району Полтавської області за рівнем урожайності та витрат на вирощування озимої пшениці

Як видно з розрахунків, як при ієрархічному агломеративному, так і неієрархічному ітераційному методах кластеризації, кількість і склад кластерів не змінюється. Групування сільськогосподарських підприємств Полтавського району Полтавської області за рівнем урожайності та витрат на вирощування озимої пшениці у шість кластерів є основою для подальшого проведення дослідження, а саме – побудови економіко-математичних моделей.

Список використаних джерел

1. Ткачова А. В. Кластерний аналіз металургійних підприємств на основі виробничих, фінансово-економічних та логістичних показників діяльності. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. №1 (13). URL: <http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2012/econ-1-2012/037-44.pdf> (дата звернення: 01.05.2023).
2. Фермерські господарства України. Трипілля. URL: <https://tripoli.land/ua/farmers> (дата звернення: 01.05.2023).

УДК 336.1:352

Кудінов О.М., аспірант

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВО-АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Система адміністративного управління більшості Європейських країн базується на децентралізації основа якої є делегування певних повноважень від державних органів управління місцевим органам самоврядування. Головною метою процесу децентралізації є розвиток територіальних одиниць враховуючі їх географічні, ресурсні, соціальні можливості та місцеві потреби. Відповідно розвиток мікрорівня є запорукою розвитку всієї країни, а розвинута країна розвиває в свою чергу союз, континент і світ. Україна, як кандидат в членство до Європейського Союзу та країна з великим потенціалом обрала для себе європейську модель розвитку та у 2015 році провила низьку реформ, щоб відповідати європейським стандартам та покращити внутрішній розвиток країни. Відповідно однією з запроваджених реформ, стала реформа децентралізації за результатами якої було утворено новий регіональний територіальний мікрорівень – об'єднана територіальна громада (далі – ОТГ). Однією із форм децентралізації є бюджетна децентралізація яка має за мету створити самостійні, фінансово-незалежні територіальні одинці. Наслідком бюджетної децентралізації